

Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam

**PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS
PASĀKUMIEM**

Tukumā, 01.09.2025.

Laika posmā no 2025. gada 1. jūlija līdz 2025. gada 30. jūlijam norisinājās Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģijas 2025. – 2029. gadam 1. redakcijas publiskā apspriešana. Stratēģijas dokumenta projekts tika nodots sabiedrības vērtēšanai saskaņā ar Tukuma novada Domes 2025. gada 26. jūnija lēmumu Nr.TND/1-1.1/25/391.

Publiskās apspriešanas laikā visi interesenti elektroniski varēja iepazīties ar Stratēģijas dokumenta 1. redakciju Tukuma novada pašvaldības tīmekļa vietnē:

<https://www.tukums.lv/lv/jaunums/tukuma-novada-izglitibas-ekosistemas-attistibas-strategijas-2025-2029-gadam-publiska-apspriesana>

Rakstiskus priekšlikumus un atsauksmes par dokumenta 1. redakciju varēja iesniegt līdz 2025. gada 30. jūlijam, sūtot uz e-pasta adresi: info@ack.lv. Papildus tam publiskās apspriešanas laikā tika rīkotas divas sabiedriskās apspriedes, kurās interesentiem bija iespēja uzdot jautājumus un sniegt atsauksmes par attīstības plānošanas dokumenta 1. redakciju klātienē.

Pirmā sanāksme klātinē notika 2025. gada 22. jūlijā plkst. 16:00 attālināti, platformā *Zoom*. Otrā sabiedriskā apspriede norisinājās klātienē 2025. gada 23. jūlijā plkst. 17:00, Tukuma bibliotēkas zālē, Šēseles ielā 3, Tukumā.

Turpinājumā ir sniegts apkopojums par publiskās apspriešanas laikā saņemtajiem komentāriem un priekšlikumiem.

Publiskās apspriešanas laikā saņemto priekšlikumu, komentāru un iebildumu apkopojums

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
1.	Tumes pamatskola lūdz labot datus dokumentā “Esošās situācijas izvērtējums” 61.lapaspusē: skolā ir ģeogrāfijas/dabaszinību kabinets - viens.	Ņemts vērā.	
2.	Engures vidusskola lūdz labot datus dokumentā “Esošās situācijas izvērtējums”: Engures vidusskolā netiek piedāvāts apgūt Matemātikas kursu augstākajā līmenī.	Ņemts vērā.	
3.	Engures vidusskola lūdz labot datus dokumentā “Esošās situācijas izvērtējums”: Engures vidusskolas 12.kl. absolventi 2023./2024.m.g. – 9 skolēni, 22 skolēni absolvēja 9.klasi.	Ņemts vērā.	
4.	Engures vidusskola lūdz labot datus dokumentā “Esošās situācijas izvērtējums”: Lūgums precizēt Engures vidusskolā nepieciešamo skolēnu skaitu posmā 10. - 12.kl.kā pieejamības skolai - 30 skolēni - attiecīgajā dokumentā Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģija 2025. – 2029. gadam ESOŠĀS SITUĀCIJAS IZVĒRTĒJUMS un prezentācijas materiālā, balstoties uz dokumentā ietverto informāciju - ...Attiecībā uz Engures vidusskolu Tukuma novada Domes 2024. gada 29. februāra sēdē tika pieņemts lēmums noteikt, ka Tukuma novada pašvaldības izglītības iestāde “Engures vidusskola” ir pieejamības izglītības iestāde, saglabājot vispārējās vidējās izglītības pakāpi. Analizējot attiecīgajā gadā 9. klašu audzēkņu skaitu un pieņemot, ka visi 9. klašu absolventi turpinās mācības Engures vidusskolā, secināms, ka arī turpmāko piecu gadu periodā Engures vidusskolas 10. – 12. klašu posmā nebūs vairāk kā 30 izglītojamie, kas ir puse no noteiktā kvantitatīvā kritērija.	Ņemt vērā.	

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	Pieejamības skolas kritēriju Engures vidusskola posmā 10. - 12.kl. izpilda jau uz šo brīdi – 2024/.2025.m.g. vidusskolā mācījās 32 skolēni.		
5.	Balstoties uz Tukuma novada Izglītības ekosistēmas attīstības stratēģiju 2025–2029, kā arī uz nacionālajiem un starptautiskajiem ieteikumiem par iekļaujošas izglītības attīstību, biedrība konstatēja sekojošas “izglītības sistēmas” nepilnības, trūkumus: Galvenās problēmas pašreizējā speciālās izglītības sistēmā: 1. Novecojuši un neelastīga kodu sistēma: - Pašreizējā kodu sistēma (57, 58, 59 utt.) nav atbilstoša izglītojamo reālajām vajadzībām, jo koncentrējas uz diagnozēm, nevis bērna funkcionēšanu konkrētā vidē. Daļa izglītojamo ar attīstības traucējumiem atrodas “starp” esošajiem kodiem, piemēram, 56. un 58., un viņiem nav piemērota neviena no šobrīd piedāvātajām programmām. - Šāda situācija rada risku, ka izglītojamie nesaņem atbilstošu atbalstu vai tiek iekļauti programmās, kas neatbilst viņu reālajām vajadzībām, tādējādi ierobežojot viņu attīstības potenciālu. 2. Iekļaujošās izglītības nepietiekamā īstenošana: - Lai gan Izglītības likums paredz tiesības uz kvalitatīvu, iekļaujošu izglītību, praksē izglītojamie bieži tiek novirzīti uz speciālām skolām, jo tā ir finansiāli izdevīgāk pašvaldībām. 3. Atbalsta nevienlīdzīgums pašvaldību skolās:	Daļēji ņemts vērā. Daļa no uzskaitītās problemātikas ietverta esošās situācijas analīzes pārskatā.	Daļa no konstatētajiem izaicinājumiem izglītības sistēmā pārsniedz pašvaldības kompetences robežas un prasa nacionāla līmeņa politiku un sistēmiskus risinājumus. Ņemot vērā minēto, Tukuma novada pašvaldība plāno informēt Izglītības un zinātnes ministriju par šiem aspektiem, lai veicinātu nepieciešamās pārmaiņas un nodrošinātu izglītojamajiem ar speciālām vajadzībām atbilstošu, iekļaujošu un kvalitatīvu izglītību visā Latvijā.

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	○ Speciālās skolas tiek finansētas no valsts budžeta, vispārizglītojošās – no pašvaldības budžeta. Tādējādi pašvaldībām trūkst motivācijas īstenot patiesi iekļaujošu izglītību. 4. “Pedmed” komisiju darbības nepilnības: ○ Komisiju darbība nereti ir formāla, bieži tiek noteikti kodi, kas neatspoguļo bērna reālās vajadzības, bet atbilst skolas administratīvajām prasībām. 5. Vispārēju “universālu” mācību programmu neatbilstība: ○ 57. programma apvieno ļoti dažādus izglītojamos ar garīgās veselības traucējumiem, kas praksē rada nepiemērotu vidi un kavē individuālo attīstību. 6. Agrīnas diagnostikas un atbalsta mehānismu trūkums: ○ Latvijā vēl tikai top agrīnas atpazīšanas un intervences mehānismi (piemēram, BAASIK rīks), kas būtu kritiski svarīgi bērna efektīvai attīstībai jau pirmsskolas vecumā.		
6.	Papildināt Rīcības plāna atsevišķas rīcības, norādot, ka pasākumi veicami sadarbībā ar nevalstiskajām organizācijām u.c. institūcijām, piemēram, gadījumos, kad tiek vērtētas izglītojamo vajadzības un tiek izstrādāti priekšlikumi izglītības jomas pilnveidei. Apspriedes laikā uzsvērts, ka biedrības un nevalstiskās organizācijas ir gatavas aktīvi iesaistīties izglītības procesā, tostarp piesaistot finansējumu dažādu projektu ietvaros. Norādīts, ka NVO sadarbība ar izglītības iestādēm ne tikai paplašina atbalsta	Pieņemts zināšanai. Veikti papildinājumi Rīcības plānā.	Atsevišķas Rīcības plāna rīcības papildinātas, norādot, ka pasākumi veicami sadarbība ar NVO u.c. institūcijām. Attiecībā uz ātrās reaģēšanas vienībām – Izglītības pārvalde informē, ka jau šobrīd tiek

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	iespējas izglītojamajiem ar dažādām vajadzībām, bet arī mazina slogu uz pašvaldības budžetu. Kā viens no praktiskiem risinājumiem minēta iespēja izveidot ātrās reaģēšanas vienības, kas varētu sniegt operatīvu atbalstu izglītojamajiem krīzes situācijās. Tika izteikts priekšlikums, ka biedrība "Spārni" varētu kalpot kā koordinācijas centrs, ja tiek izstrādāts skaidrs atbalsta modelis, uz kura pamata iespējams piesaistīt papildus finansējumu, piemēram, projektu ietvaros.		sniegts atbalsts izglītības iestādēm. Atbalstu nodrošina Tukuma novada pamatskolas "Spārni" speciālisti un rehabilitācijas centrs "Avotiņš", piedāvājot terapijas pakalpojumus. Visiem izglītojamajiem, kam tas nepieciešams, tiek izstrādāti individuāli atbalsta plāni. Vienlaikus pastāv iespējas šo plānu īstenošanu padarīt vēl efektīvāku.
7.	Ņemot vērā Engures vidusskolai jau piešķirto pieejamības skolas statusu, tiek aktualizēta nepieciešamība līdzvērtīgu statusu noteikt arī Zantes pamatskolai. Tās ģeogrāfiskais novietojums un citu tuvāk esošo izglītības iestāžu sasniedzamība (tuvākās – Kabile, Brocēni, Kandava, Sabile) liecina par nepieciešamību nodrošināt pieklūstamu izglītību tuvumā dzīvojošajiem izglītojamajiem. Tuvākā alternatīvā skola – Brocēnu vidusskola – atrodas aptuveni 24 km attālumā, kas var radīt būtiskus izaicinājumus ģimenēm ar ierobežotām pārvietošanās iespējām.	Ņemts vērā, saskaņā ar Tukuma novada Domes lēmumu.	
8.	Redakcionāli precizēt esošo pasākumu (RV1 – SM-1, 1.1) "Izstrādāt izglītības pārvaldības plānu speciālai un iekļaujošai izglītībai, iekļaujot informāciju par speciālās izglītības iestādēs īstenojamajām programmām un iekļaujošās izglītības iespējām,	Daļēji ņemts vērā.	Nav ņemta vērā priekšlikuma daļa par atbalsta līmeņiem, jo esošā izglītības sistēma balstās uz izglītības programmas

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	vienlaikus uzdodot izglītības iestādēm apzināt savus resursus un norādīt, kuras programmas tās spēj īstenot.” Priekšlikums: Papildināt vai iekļaut - Izstrādāt datus balstītu izglītības pārvaldības plānu speciālajai un iekļaujošajai izglītībai, kura pamatā ir funkcionālais vajadzību, grūtību izvērtējums un trīs atbalsta līmeņi — universālais (līmenis 1), mērķētais (līmenis 2) un intensīvais (līmenis 3).		kodiem. Ministru kabineta 2017. gada 13. jūnija noteikumi Nr.32 2 “Noteikumi par Latvijas izglītības klasifikāciju” 3. pielikums nosaka, ka valstī ir 9 (deviņas) speciālās izglītības programmas.
9.	Redakcionāli precizēt esošo pasākumu (RV1 – SM-1, 1.2) “Veikt regulāru izglītības jomas monitoringu attiecībā uz iekļaujošu izglītību, ņemot vērā dinamiskos apstākļus un politiskās nostādnēs.” Priekšlikums: Veikt sistemātisku iekļaujošās izglītības monitoringu reizi semestrī un veidot ikgadēju publisku pārskatu.	Daļēji ņemts vērā.	Monitorings tiks veikts reizi gadā, publisks pārskats netiks veidots, taču tā rezultāti tiks apspriesti ar iesaistītajām pusēm.
10.	Redakcionāli precizēt esošo pasākumu (RV1 – SM-1, 1.3) “Katrā izglītības iestādē nodrošināt izglītojamajiem nepieciešamo atbalsta personālu. Saskaņā ar izglītības iestādes argumentētu pamatojumu nodrošināt nepārtrauktu atbalstu, tostarp laika periodā, kamēr noris izglītojamo vajadzību novērtēšana.” Priekšlikums: Katrā izglītības iestādē nodrošināt pietiekamu atbalsta personālu, ievērojot minimālās normas (piem., 1 psihologs / 300 skolēnu; 1 speciālais pedagogs / 60 izglītojamo ar atbalsta vajadzībām). ▶ Nepārtraukts atbalsts tiek nodrošināts arī izvērtēšanas laikā un pēc tā, līdz tiek sasniegti individuālā plāna mērķi.	Nav ņemts vērā.	Atbalsta personāla normas tiek noteiktas saskaņā ar valsts regulējumu.

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	► “Mazajās skolās” pieejama mobilā atbalsta komanda (psihologs + speciālais pedagogs + ergoterapeits). ► Atbalsta personālam jāapgūst vismaz 18 h gadā profesionālās pilnveides kursu par iekļaujošu pieeju, īpaši AST/NAT jautājumos. ► Ikgadēji pārskatīt skolu iesniegto “atbalsta personāla nepieciešamības pamatojumu” un piesaistīt papildu slodzes, ja izglītojamo vajadzības mainās.		
11.	Redakcionāli precizēt esošo pasākumu (RV1 – SM-1, 1.3) “Uzraudzīt mācību procesa atbilstību mūsdienu un nākotnes prasībām un katra izglītojamā vajadzībām.” Priekšlikums: Regulāri (reizi semestrī) izvērtēt mācību procesa atbilstību mūsdienu un nākotnes prasībām, balstoties uz četriem datu avotiem: 1. Digitālie mācīšanās analītikas rādītāji 2. Skolēnu individuālā progresā dati 3. Savstarpēja vērtēšana. 4. Skolēnu un vecāku aptaujas par mācību satura aktualitāti un pieejamību (t.sk. izglītojamajiem ar AST/NAT). Ja konstatē neatbilstības, skolai 30 dienu laikā jāizstrādā korigējošs rīcības plāns (piem., mācību materiālu pielāgošana, pedagogu apmācība, papildu atbalsts).	Pieņemts zināšanai.	Katra izglītības iestāde esošajā situācijā regulāri izvērtē gan izglītojamo mācību sasniegumus, gan individuālo atbalsta plānu īstenošanas efektivitāti.
12.	Redakcionāli precizēt esošo pasākumu (RV2 – SM-1, 2.3) “Pilnveidot individuālos mācību plānus darbam ar talantīgajiem izglītojamajiem un darbam ar izglītojamajiem ar mācīšanās traucējumiem.”	Pieņemts zināšanai.	Atbalsta līmeņi netiek piemēroti. Katrā izglītības iestādē tiek izstrādāti individuālie mācību plāni

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	Priekšlikums: Pilnveidot individuālos mācību plānus (IMP), nodrošinot, ka tie: ▶ balstās uz funkcionālu vajadzību, grūtību, stipro pušu, talantu, izvērtējumu un ietver skaidrus, mērķus gan talantu attīstībai, gan mācīšanās grūtību mazināšanai; ▶ ietver trīs atbalsta līmeņu pieeju — universālie, mērķētie un intensīvie atbalsta pasākumi; ▶ izstrādāti, īstenoti un pārskatīti sadarbībā ar skolēnu, vecākiem un atbalsta speciālistiem vismaz 2 x gadā; ▶ tiek ievadīti vienotā digitālajā modulī, kas seko līdz progresam un automātiski brīdina, ja mērķi netiek sasniegti;		izglītojamajiem ar kodiem un tiem, kam tie ir nepieciešami. Katru mēnesi atbalsta komanda tos pārskata kopā ar mācību priekšmetu skolotājiem un meklē labākos risinājumus.
13.	Pasākuma Nr. 1.3. atbildīgos papildināt ar izglītības pārvaldi un pašvaldību	Ņemts vērā.	
14.	13.lpp ir minēts, ka "Pilnībā aprīkoti ar ķīmijas, bioloģijas, ģeogrāfijas / dabas zinību un fizikas mācību kabinetiem ir tikai divas izglītības iestādes – Tukuma Raiņa Valsts ģimnāzija un Engures vidusskola. Vairāku skolu vadītāji ir norādījuši, ka arī viņu skolās šie kabineti ir labi aprīkoti. Nepieciešams precizēt informāciju dokumentā.	Ņemts vērā.	Visām izglītības iestādēm ir nosūtīti dati precizēšanai. Precizējumi iestrādāti dokumentā.
15.	Lai novērstu informācijas dublēšanos un samazinātu administratīvo slogu izglītības iestādēm, tiek rosināts stratēģijā iekļaut šādu principu: ▶ leteicams izstrādāt vienotu pašvērtējuma veidni, kurā skola var pievienot savus jautājumus, bet Izglītības pārvalde – savus, nodrošinot abpusēju informācijas ieguvu vienā procesā.	Pieņemts zināšanai.	Izglītības pārvalde pievērsīs lielāku uzmanību pašvērtējuma procesa koordinācijai un tiks veikti nepieciešamie pasākumi, lai skolas tiktu informētas par esošo kārtību un iespējām

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	► Pašvērtējuma struktūra tiek saskaņota starp skolu un Izglītības pārvaldi, lai izvairītos no paralēli īstenotām aptaujām un atkārtotas informācijas apkopošanas.		izmantot vienotu veidni. Mērķis ir nodrošināt skaidru, saprotamu un vienotu pieeju, kas atvieglo informācijas apmaiņu un novērš dublēšanos un administratīvo slogu.
16.	Lai nodrošinātu kvalitatīvu un iekļaujošu izglītību, īpaši agrīnajā posmā, nepieciešams būtiski palielināt atbalsta personāla slodžu skaitu pirmsskolas izglītības iestādēs. Agrīna iejaukšanās ir kritiska bērna attīstībai, un nepietiekams atbalsts šajā posmā var radīt ilgtermiņa sekas. Plānā paredzētais pieaugums – 9 slodzes – nav pietiekams, lai sasniegtu stratēģijā izvirzītos mērķus. Tāpēc tiek rosināts pārskatīt finansēšanas noteikumus, lai nodrošinātu iespēju palielināt slodžu skaitu atbilstoši reālajām vajadzībām.	Daļēji ņemts vērā.	Dokumentā veikts labojums un pieaugums ir izteikts procentuāli. Pieaugums atspoguļo minimālo sasniedzamo rādītāju, kas neizslēdz iespēju slodžu skaitu palielināt vēl vairāk, ja to nosaka vajadzības konkrētajās izglītības iestādēs. Vienlaikus jāuzsver, ka atbalsta personāla slodžu skaita palielināšana ir tikai viens no pasākumiem, kas paredzēts iekļaujošās izglītības attīstībai. Stratēģijā ietverti arī citi būtiski virzieni, piemēram, pedagogu profesionālās kompetences stiprināšana, mācību vides

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
			pielāgošana, starpdisciplināras sadarbības veicināšana u.c.
17.	Lai nodrošinātu ilgtspējīgu un kvalitatīvu atbalstu pirmsskolas izglītības iestādēs, nepieciešams izstrādāt skaidru pedagoģiskās ataudzes plānu, kas ietver: ✓ Esošo speciālistu novērtējumu, identificējot tos, kuri tuvākajā laikā varētu izbeigt darba attiecības. ✓ Vīzijas izstrādi par nepieciešamo speciālistu skaitu nākotnē, ņemot vērā demogrāfiskās tendences, iekļaujošās izglītības mērķus un izglītojamo vajadzību pieaugumu. ✓ Potenciālo jauno speciālistu piesaistes iespēju izvērtēšanu, t.sk. sadarbību ar augstskolām, lai noskaidrotu, cik studenti būtu gatavi strādāt pirmsskolās. ✓ Pārkvalificēšanās potenciāla apzināšanu, noskaidrojot, cik cilvēku būtu ieinteresēti iegūt nepieciešamo kvalifikāciju darbam ar izglītojamajiem pirmsskolā. Šāds plāns ļautu savlaicīgi reaģēt uz speciālistu trūkumu, stiprināt pirmsskolu kapacitāti un nodrošināt kvalitatīvu atbalstu izglītojamajiem jau agrīnā vecumā.	Ņemts vērā, Rīcības plānā ietverts pasākums.	
18.	Sabiedriskās apspriedes laikā izskanēja jautājums par pārvaldības plāna saturu un praktisko pielietojumu. Tiek norādīts, ka vairāki pārvaldības aspekti jau ir izstrādāti un darbojas praksē, taču galvenie izaicinājumi saistīti ar finansiālo nodrošinājumu un cilvēkresursu kapacitāti. Tiek rosināts	Pieņemts zināšanai. Precizēti Rīcības plāna pasākumi.	

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	▶ Precizēt, ko ietver pārvaldības plāns, skaidri nodalot jaunus uzdevumus no jau esošajiem mehānismiem. ▶ Iekļaut pārvaldības plānā sadaļu par resursu nodrošinājumu, īpaši attiecībā uz atbalsta personālu, lai izvairītos no situācijām, kur sistēma tiek uzturēta vien ar kolēģu savstarpēju izpalīdzēšanu. ▶ Stiprināt koordinācijas mehānismus, lai esošie resursi tiktu izmantoti efektīvāk un skaidri sadalīti starp iesaistītajām iestādēm. ▶ Prioritizēt agrīnu iejaukšanos, jo savlaicīga problēmu identificēšana un risināšana pirmsskolas posmā būtiski samazina nepieciešamos resursus vēlākos izglītības posmos. Kā piemērs minēts rehabilitācijas centrs “Avotiņš”, kas jau šobrīd nodrošina kvalitatīvu atbalstu. ▶ Pārskatīt slodžu sadalījumu, paredzot lielāku atbalsta personāla kapacitāti tieši pirmsskolās, kur agrīna diagnostika un atbalsts var būtiski uzlabot bērna izglītības trajektoriju. Diskusijā izskanēja viedoklis, ka sistēmai jābūt koordinētai, ar skaidru izpratni par finanšu plūsmu un resursu sadalījumu - cik daudz paredzēt speciālajām izglītības iestādēm, cik vispārīgajām skolām. Tika aktualizēta problēma ar sensorjutīgiem izglītojamajiem, kuru vajadzības bieži netiek laikus pamanītas. Tika norādīts, ka: ▶ atbalsta personālam nepieciešamas specifiskas zināšanas, lai atpazītu šos gadījumus un reaģētu adekvāti;		

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	► mazākas, mērķētas grupas var būt efektīvs risinājums, īpaši ja tās tiek piedāvātas piemērotos laikos un ar pielāgotu saturu. Tika uzsvērts, ka vienkārša asistenta vai atbalsta personāla piešķiršana ne vienmēr atrisina problēmu — ir būtiski izprast uzvedības cēloņus un nodrošināt mērķētas nodarbības un konsultācijas. Efektīvs atbalsts prasa sistēmisku pieeju, kurā iesaistīts viss personāls un kurā notiek aktīva komunikācija starp pedagogiem, speciālistiem un vecākiem. Diskusiju laikā tika paustas bažas par esošo pieeju, kurā atbalsta sistēma tiek veidota pēc tam, kad bērns ar īpašām vajadzībām jau ir uzņemts izglītības iestādē. Tika uzsvērts, ka šāda pieeja nav ilgtspējīga - sistēmai jābūt izveidotai jau iepriekš, lai vecākiem būtu drošības sajūta un bērnam tiktu nodrošināts savlaicīgs un kvalitatīvs atbalsts. Tika izteikta ideja par specializētu pieeju pirmsskolās, kur katra iestāde varētu fokusēties uz konkrētu atbalsta profilu (piemēram, noteiktiem kodiem), attiecīgi piesaistot specializētu personālu un resursus. Tāpat tika norādīts uz sabiedrības un vecāku nepietiekamo izpratni par iekļaujošu izglītību. Tika uzsvērtā nepieciešamība pēc: ► vecāku izglītošanas par iekļaujošās izglītības principiem; ► plašākām sabiedriskām diskusijām, sākot jau ar izglītojamā klasi; ► sociālo prasmju attīstības izglītojamajiem; ► sistēmas izstrādes, kas skaidri definē, kurš un ko dara, lai nodrošinātu koordinētu un efektīvu atbalstu gan pedagogiem, gan atbalsta personālam.		

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
19.	Diskusiju laikā tika aktualizēta problēma, ka informācija par bērna attīstību un vajadzībām nereti nenonāk no pirmsskolas izglītības iestādes uz sākumskolu, kur bērns turpina mācības. Tika norādīts, ka vecāki reizēm slēpj vai nenodod būtisku informāciju, kas apgrūtina izglītības iestādes spēju savlaicīgi pielāgot atbalstu. Rezultātā paiet vairāki mēneši, līdz skolā tiek pamanītas bērna grūtības un uzsāktas atbilstošas atbalsta aktivitātes, kas kavē efektīvu iekļaušanos un attīstību. Tika izteikts priekšlikums par kopējas datubāzes izveidi, kas būtu pieejama visiem speciālistiem, kuri iesaistīti bērna atbalsta plānošanā un īstenošanā. Šādā sistēmā būtu redzama: ▶ bērna attīstības vēsture, ▶ iepriekš sniegtais atbalsts, ▶ grūtības, stiprās un vājās puses. Šāda koordinēta informācijas plūsma ļautu nodrošināt nepārtrauktu un kvalitatīvu atbalstu bērnam visos izglītības posmos.	Pieņemts zināšanai. Ietverts papildu pasākums pie RV8.	
20.	Diskusiju laikā tika aktualizēts jautājums par izglītojamo uzņemšanas kārtību pirmsskolas izglītības iestādēs, īpaši attiecībā uz izglītības pieejamību tuvāk dzīvesvietai. Tika paustas šaubas, vai pašvaldība drīkst noteikt vai ieteikt vecākiem konkrētu izglītības iestādi, pamatojoties uz dzīvesvietas tuvumu. Tika uzdots jautājums par to, kādi ir iespējamie motivējošie mehānismi, lai vecāki izvēlētos tuvāko pirmsskolas iestādi, nevis vestu izglītojamos uz attālākiem dārziņiem. Pārdomās tika norādīts, ka bieži faktiskā dzīvesvieta atšķiras no deklarētās, kas	Ņemts vērā, veiktas izmaiņas Rīcības plāna pasākumā Nr. 2.2.	Papildus tiek uzsvērts, ka ir būtiski veicināt ģimeņu izvēli izglītojamajiem primāri apmeklēt tuvāko pirmsskolas izglītības iestādi, īpaši pagastu teritorijās. Ja konkrētajā ciemā ir rekonstruēta un labi aprīkota pirmsskolas izglītības iestāde, ir

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
	apgrūtina jomas plānošanu un var radīt nevienlīdzīgu noslodzi starp izglītības iestādēm.		svarīgi nodrošināt tās pilnvērtīgu darbību, lai garantētu efektīvu resursu izmantošanu. Pretējā gadījumā var veidoties pretrunīgas situācijas – sabiedrībā tiek pausts atbalsts iestādes saglabāšanai, taču vienlaikus vecāki izvēlas vest izglītojamus uz citām, attālākām izglītības iestādēm. Tas var radīt diskusijas lēmumu pieņemšanā par konkrētās iestādes nākotni, apgrūtinot pašvaldības spēju plānot ilgtspējīgu izglītības infrastruktūru.
21.	Diskusiju laikā tika aktualizēts jautājums par to, kā atbalstīt vidusskolēnus, kuriem nav skaidras karjeras ievirzes, bet kuri vēlas turpināt mācības. Tika norādīts, ka daļai jauniešu ir nepieciešams papildu atbalsts, lai saglabātu motivāciju un sekmīgi pabeigtu vidusskolu. Tika pausta doma, ka vidusskolas posmā būtu nepieciešami mērķēti atbalsta pasākumi, kas palīdzētu šiem jauniešiem orientēties savās spējās un interesēs.	Pieņemts zināšanai.	Nepieciešams turpināt efektivizēt karjeras izglītību novadā, piesaistot karjeras konsultantus izglītības iestādēs. Pasākumi karjeras izglītības attīstībai ir ietverti Rīcību plānā.

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
22.	Tika uzdots jautājums, vai Stratēģija paredz konkrētus atbalsta pasākumus izglītojamajiem ar speciālās izglītības kodiem (piemēram, 56., 58.), īpaši tiem, kuriem ir autiskā spektra traucējumi (AST) vai citas grūtības. Tika pausta interese par to, kā tiks vērtētas šo izglītojamo individuālās vajadzības un vai stratēģija balstās uz vienotu modeli visiem izglītojamajiem ar konkrētu kodu, vai tomēr paredz individuālu pieeju katram bērnam. Izskanēja pārdomas, ka esošā atbalsta sistēma bieži vien nav pietiekami individualizēta un efektīva, finansējums nav pietiekams. Atbalsts dažkārt tiek sniegts fragmentāri vai nepietiekamā apjomā, nesasniedzot nepieciešamo kvalitāti, lai pilnvērtīgi atbalstītu bērna attīstību.	Pieņemts zināšanai	Visās Tukuma novada izglītības iestādēs tiek izstrādāti individuālie mācību plāni gan izglītojamajiem ar speciālās izglītības kodiem, gan tiem, kuriem kodi nav piešķirti. Darbs ar izglītojamajiem tiek organizēts individuāli, nodrošinot atbilstošu atbalsta personālu. Vienlaikus tiek atzīts, ka speciālistu trūkums joprojām ir būtisks izaicinājums, tomēr novadā tiek nodrošināts kvalitatīvs atbalsts, izmantojot esošos resursus un sadarbības iespējas. Tiek minēta Izglītības atbalsta centra sadarbība ar biedrību "Spārni", kas piedāvā dažādas nodarbības izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām, kā arī rehabilitācijas centra "Avotiņš" iesaiste.

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
			Sociālajā dienestā ir notikušas sarunas par pieejamajiem atbalsta pasākumiem izglītojamajiem ar īpašām vajadzībām. Lai gan stratēģijas dokumentā nav iespējams detalizēti iekļaut visus aspektus, jautājums par atbalsta sistēmas pilnveidi tiks risināts sadarbībā ar sociālo dienestu. Darbs šajā jomā turpināsies, un stratēģijas īstenošanas gaitā tiks meklēti risinājumi, kā nodrošināt efektīvāku un koordinētāku atbalstu izglītojamajiem ar dažādām vajadzībām.
23.	Paustas bažas par to, ka stratēģijā paredzētas vairākas izvērtēšanas un dažādu institūciju organizētas aptaujas. Tika norādīts, ka šāda pieeja var radīt pārmērīgu administratīvo slogu izglītības iestādēm un novest pie situācijas, kur liela daļa laika tiek veltīta datu vākšanai, nevis praktiskam darbam ar skolēniem. Tika uzsvērts, ka vairāku institūciju paralēlas prasības pēc līdzīgas informācijas var radīt neapmierinātību un sajūtu, ka skolas tiek pārāk noslogotas.	Pieņemts zināšanai.	Aptauju mērķa grupas ir atšķirīgas – tās var būt izglītojamie, pedagogi, vecāki u.c. –, un katra no tām sniedz atšķirīgu skatījumu uz izglītības kvalitāti, pieejamību un atbalsta efektivitāti. Šī iemesla dēļ

PĀRSKATS PAR SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBAS PASĀKUMIEM

Nr. p.k.	Iesniegtā priekšlikuma/ iebilduma būtība	Ņemts vērā/ nav ņemts vērā	Pamatojums, ja priekšlikums/ iebildums nav ņemts vērā
			aptauju skaitu nav iespējams optimizēt. Dažādie datu avoti ir nepieciešami, lai identificētu problēmjautājumus, izprastu dažādu iesaistīto pušu pieredzi un vajadzības, plānotu mērķtiecīgus attīstības pasākumus, kas balstīti uz vajadzībām. Vienlaikus stratēģijas īstenošanas gaitā tiks meklēti veidi, kā pēc iespējas mazināt administratīvo slogu, piemēram, apvienojot datu vākšanas iniciatīvas, nodrošinot digitālus rīkus un skaidru komunikāciju par aptauju mērķiem un izmantošanu.